

Nieuweroord, 23 oktober 2020

Aan de contactpersonen van de ringen in de classis Groningen-Drenthe,

Twee jaar geleden is het inmiddels dat we afscheid namen van de oude classicale structuur. De ringen kwamen er voor in de plaats. Ontmoeting, daar gaat het om in de ringbijeenkomsten. Ontmoetingen tussen gemeentes, kerkenraden en geïnteresseerde gemeenteleden. 'Een goede buur is beter dan een verre vriend' is een spreekwoord dat ook in de kerk waar is. Het is goed elkaar zo nu en dan te spreken, elkaar te bemoedigen, en daarna weer met goede moed en nieuwe inspiratie verder te gaan met het werk in de gemeentes.

Ringen zijn daarbij gelukkig geen (extra) *vergade-ringen*. Er hoeven geen notulen geschreven te worden, en geen commissies bemenst te worden. Misschien kunnen we de ringen (met een beeld) zien als *groeiringen*. Groeiringen of jaarringen zijn de patronen die herkenbaar zijn op de doorsnee van dwars gezaagd hout. Bomen hebben een wisselende groeisnelheid van de buitenste laag van de stam. In droge en natte jaren, of in koude of warme, zullen bomen jaarringen van verschillende dikte afzetten. Maar hoe dan ook kent elk jaar en elke boom zijn eigen groei. En groeiringen.

Een boom moet je omzagen om de groeiringen te zien. In de kerk kunnen we de groeiringen beter zien door 'een boom op te zetten' en het inhoudelijke gesprek met elkaar aan te gaan. Maar hoe organiseren we dat in tijden van corona? Het lijkt er op dat we genoeg aan de eigen gemeente hebben. Genoeg aan de eigen boomtak – die soms al aanvoelt als 'dor hout'. We ervaren minder hoe we ook *als gemeentes samen* kerk zijn, in den lande èn in de regio. Organisch verbonden. We kunnen elkaar als gemeentes nog makkelijker uit het oog raken.

Intervisie

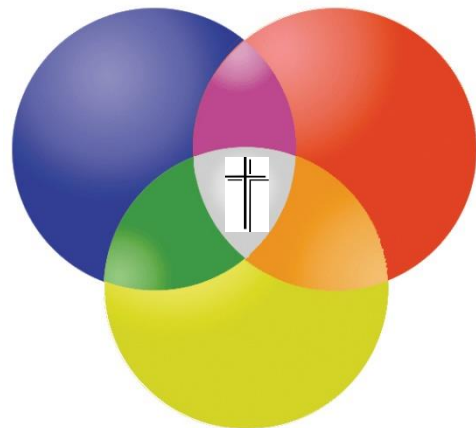
Wat kunnen we voor elkaar betekenen? Wellicht juist nu door ervaringen en inzichten te delen. De terugloop in ledentallen op veel plaatsen in onze regio voelt aan als kaalslag. Toch zijn op allerlei plaatsen ook initiatieven die bemoedigen, en tekenen van lente en groei in de kerk. En al kan een gemeente misschien teruglopen in aantallen, tegelijkertijd kan er groei zijn in kwaliteiten als gemeenschap, geloof en gastvrijheid. Wellicht kan *intervisie* nuttig zijn om hier zicht op te krijgen. Hieronder een schets van een methode die zijn diensten inmiddels bewezen heeft (vgl. gemeenteadviseur [Frank Dijkstra](#)).

Enkele of meerdere kerkenraadsleden en gemeenteleden uit drie verschillende gemeenten komen bij elkaar in één ruimte. Om de beurt vertelt één van de gemeenten iets over hoe een bepaald thema in hun gemeente speelt. Te denken valt aan onderwerpen als het jeugdwerk, de kerkdiensten, diaconale en missionaire activiteiten, het kerkbeheer, bemensing en middelen. Wat gaat goed, en waar liggen vragen? Eén thema wordt uitgekozen – en dat wordt ingebracht. De andere twee gemeenten luisteren aandachtig. Daarna kunnen zij vragen stellen of tips geven. Dan is de volgende gemeente aan de beurt. Enzovoort. De tijd wordt strak ingedeeld en gezorgd wordt dat iemand die tijd bewaakt. Bijvoorbeeld voor iedere gemeente 20 minuten, zodat het geheel een uur in beslag neemt. De avond wordt afgesloten met een korte plenaire bespreking. Tenslotte wordt er gevierd en gebeden rondom de paaskaars in de kerkzaal – met ruimte om gebedspunten in te brengen vanuit de verschillende plaatselijke gemeenten.

In gesprek over kerk tijdens en na corona

Breed moderamen en college voor de visitatie in de classis Groningen-Drenthe willen de ontmoetingen in de ringen stimuleren. Ook in coronatijden. Contactpersonen van de ringen worden met oog hierop benaderd in oktober '20. Het wordt voorgesteld om - desgewenst i.s.m. de voorzitter visitatie - intervisiebijeenkomsten te organiseren. Dit uiteraard afhankelijk van de (beperkte) ruimte, met naleving van de adviezen van onze kerk en alle voorschriften van de RIVM. We stellen als volgt voor - als per ring nader uit te werken *concept* en *pilot*:

- Alle gemeentes behorend tot een ring worden ingedeeld in *triades* (drietallen) door de *ringleiding* (het bestuur van de ring of de contactpersoon in

overleg met de werkgemeenschap).

- Alle gemeentes worden aangeschreven en voor een bepaalde datum *uitgenodigd* om elkaar in triade-verband te treffen in nov/dec 2020 of jan/feb 2021.
- Bij de locaties wordt op de gastvrijheid van één van de drie gemeentes gerekend.
- Voor de aangegeven datum is evt. een *inleider en gespreksleider* in de persoon van de classispredikant of een visitator *beschikbaar*.
- De triade-avonden gaan door als alle drie de gemeentes minimaal 3 en maximaal 7 kerkenraads-/gemeenteleden afvaardigen naar deze avond. In dat geval is er een 'match' en een 'date' en kan de avond doorgaan.
- Het initiatief gaat uit van de ring, en eindcoördinatie blijft bij de ringleiding.

Aanzet tot gesprek: Kerk ná corona

'Wat gaan kerken en gemeenten doen nadat er een werkzaam vaccin is gevonden? Wellicht denkt iemand dat het nog te vroeg is om hiervoor plannen te maken, maar wachten is waarschijnlijk niet wijs. Zoveel is zeker dat, ook als een groot deel van de bevolking bescherming geniet, niet alles in oude staat terugkeert. Een deel van de kerkgangers die vroeger de zondagse diensten bezocht zal tot andere gewoonten gekomen zijn. Thuisblijven en wel of niet op de virtuele uitzending inschakelen. Gezinnen met kinderen zullen wellicht aangehaakt zijn bij gemeenten waar een op jongeren of kinderen gericht programma was. Weer anderen hebben zich de gewoonte van een lang zondags ontbijt eigen gemaakt en vinden het eigenlijk best zo. Of ouderen die trouw de tv of laptop aanzetten, maar de ervaring van thuis bediend worden best wel prima vinden. De veelheid van 'gestreamde' diensten kan gemakkelijk een nieuw shop gedrag stimuleren. Ik hoorde zelfs van iemand die met drie schermen voor zich zat. Van enige concentratie was bij deze geestelijke zelfbediening geen sprake meer. Hoe dan ook, onder invloed van al de beperkingen veranderen gewoonten en worden nieuwe paden bewandeld. Dat geldt voor heel de samenleving, naar men hoopt, en zullen we minder fysiek vergaderen, minder reizen, minder druk leggen op verkeer en openbaar vervoer. Niemand die verwacht dat de veer weer in de oude stand terugschiet. Hoe gaat het dan met de kerk en het kerkelijk leven post Corona?

Wat dan wel? Niets doen is geen optie. Als er niet heel specifiek actie wordt ondernomen, de mensen aan huis bezocht worden, persoonlijk gebeld of hoe dan ook direct worden benaderd, dan zal dat – zo laat zich aanzien – er een enorme verandering plaatsvinden in betrokkenheid, ledental en bereik van kerk en gemeente. En dan bedoel ik niet in de eerste plaats de ouderen. Mijn indruk is dat de aandacht voor de oudere generaties in de meeste kerken goed ontwikkeld is. De middengroepen, met grote maatschappelijke druk op werk, gezin en kinderen, daar ontbreken niet zelden de programma's. Het gaat ten diepste over kerstening, een nieuwe situatie post Corona onder beslag brengen van het evangelie. Dat zal heel wat creativiteit vergen, advertenties in kranten, blaadjes in een brievenbus of een nieuwe app-groep. En natuurlijk de publiekelijk toegankelijke online uitzending onmiddellijk inperken voor wie echt niet meer naar de kerk kan komen.'

dr. Kees van der Kooi in 'Kroniek' / Kerk en Theologie, oktober 2020

Tot slot

- In de eerste uitgave van het classisblad [‘Verbinding’](#) leest u meer over de ringen in de classis Groningen-Drenthe (pagina 5, 12, 13 en 22) – waaronder de ervaringen van Ring Westerkwartier en een ander voorbeeld voor ontmoetingen in de ring: *‘visitatiecommissies nieuwe stijl’*.
- Als bijlage hieronder een overzicht van de ringen van de classis, en de bijbehorende contactpersonen.
- Heeft u zelf een idee om te delen met andere ringen, of wilt u samenwerken of advies inwinnen? Neem gerust contact op!

In verbondenheid, met vriendelijke groet,

ds. Wouter J. Bakker
voorzitter CCV Groningen-Drenthe

Bijlage: Ringen Classis Groningen-Drenthe

Classisindeling Protestantse Kerk in Nederland
Bron: website Protestantse Kerk in Nederland
(www.pkn.nl)

Ringen van de Classis Groningen-Drenthe

Ringen Classis Groningen-Drenthe

Ring Groningen

contact: Klaas de Vries
vrieskwb@gmail.com 050-4042590

Ring Westerkwartier

contact: Ans Wolthuis
a.wolthuis@xs4all.nl 0512-302668

Ring Winsum

contact: ds. Gerbrand Segger
gsegger@gmail.com 0595-850573

Ring Noordoost-Groningen

contact: ds. Jake Schimmel
ds@jakeschimmel.nl 0596-858923

Ring Oost-Groningen

contact: ds. Simone van de Vrie
svdvrie@hotmail.com 0598-617823

Ring Assen

contact: Dick Vos
diaconaalwerker@pkn-assen.nl 06-10695490

Ring Zuid-West en Midden Drenthe

contact: Antoon de Groot
antoon@agcon.nl 0593-525111

Ring Hoogeveen

contact: Gerard Dekker
taranto@ziggo.nl 06-18412680

Ring Emmen

contact: ds. Jan van Breevoort
jvanbreevoort@hotmail.com 0591-554329